

Bramin u kresu żywota

WINCENTY KOROTYŃSKI

CZEM CHATA BOGATA, TEM RADA

Bramin¹ u kresu żywota²

Darmo gasnący promyk łowią
Jak w ciemnym lesie — znika życie...
Czyż nie powiecie mi, bogowie,
W co mnie po śmierci mej wcielicie?
Wprawdziem nie ulżył ludzkiej sosze³,
Ale szeptałem: *obm*⁴! najczulej...
O wielki Brahmo⁵! Grzecznie proszę,
Przemień mnie w konia Kaliguli⁶!

Wielbiciel Słońca i Xiężyca
Byłem golutki jak i oni:
Niechajże z pereł uździenica
Na mojej głowie hardo dzwoni,
Niechaj z kauczuku mam kalosze,
Niechaj mnie świetny rząd⁷ otuli...
O wielki Brahmo! Grzecznie proszę,
Przemień mnie w konia Kaliguli!

Tylko z roślinek podług listy
Miałem biesiady niebogate:
Niechajże owies pozłocisty,
Niech zjadam *lotos* jak sałatę,
Woda z Gangesu choć po trosze
Niech podniebienie me rozczuli...
O wielki Brahmo! Grzecznie proszę,
Przemień mnie w konia Kaliguli!

Jako dostojnik niezmasany
Nigdy się *Pary*⁸ nie dotknąłem:
Niechajże piękne panie, pany,
Przed moim złobem biją czołem,

¹*bramin* — kapłan indyjski. [przypis edytorski]

²*Bramin u kresu żywota* — Kajus Kaligula, którego charakter szalenczy jest tak dalece nierozwikłaną zagadką psychologiczną, że historia musiała mu przypisać obłąkanie umysłu — Kaligula miał konia nazwanego *Incitatus*, którego zaszczycał jedyną szczerą przychylnością, nadawał mu tytuły, otaczał honorowymi urzędnikami, karmił pozłacanym owsem itd. Wierzenie zaś braminów w metempsychozę, czyli przechodzenie dusz po śmierci, jest rzeczą dobrze znaną. Na połączeniu tych dwóch faktów, osnuliśmy obecną naszą fraszkę. [przypis autorski]

³*socha* — rodzaj prymitywnego pługa. [przypis edytorski]

⁴*obm* — pierwsza, „święta” sylaba wielu hinduistycznych modlitw i hymnów. [przypis edytorski]

⁵*Brahma* — jeden z aspektów Boga w hinduizmie, stwórca żywych istot. [przypis edytorski]

⁶*Kaligula* — właśc. Gaius Iulius Caesar Germanicus (12–41 n.e.), cesarz rzymski od r. 37, po obiecującym początku rządów zapadł na chorobę umysłową. [przypis edytorski]

⁷*rząd* — uprząż. [przypis edytorski]

⁸*parias* — niedotykalny, najniższa kasta w Indiach. [przypis edytorski]

Niechaj mnie wielbią jak panoszę⁹,
Niechaj śpiewają do snu „luli”...
O wielki Brahmo! Grzecznie proszę,
Przemień mnie w konia Kaliguli!

Widzę... tak, widzę coraz szerzej...
Przebóg! Pochłońcie mnie otchłanie!
Toż groźny Wisna¹⁰ wąsy jeży!
*„Zaprzężnym osłem niech zostanie,
Kto nic nie ulży ludzkiej sosze,
Kto się skorupą swą otuli!”*...
O wielki Brahmo!... Grzecznie proszę...
Przemień mnie... w konia... Ka... li... gu...

Kara

⁹panosza (daw.) — rycerz nieszlacheckiego pochodzenia, tu jednak w błędnym znaczeniu „szlachcic, arystokrata”. [przypis edytorski]

¹⁰Wisna — właśc. Wisnu, jeden z aspektów Boga w hinduizmie. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3. Fundacja Wolne Lektury zastrzeżenie sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/korotyński-czem-chata-bogata-tem-rada-bramin-u-kresu-zywota>

Tekst opracowany na podstawie: Wincenty Korotyński, Czema chata bogata, tem rada. Kilka poezji Wincentego Korotyńskiego, nakł. J. Krasnosielski Księgarz, Wilno 1857.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska. Utwór powstał w ramach konkursu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”, realizowanego za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Paulina Choromańska, Paweł Kozioł.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).